

Høring over udkast til lov om ændring af danskuddannelsesloven

Den 2. marts 2009

Jnr 05.06.02 K04

Sagsid 000203199

Ref BIR
bir@kl.dk
Dir 3370 3800

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

TFr 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

Danskuddannelse til EU-grænsependlere m.v.

Forslaget bør følges op af yderligere ændringer af danskuddannelsesloven

1/4

Lovforslaget fastsætter, at EU-borgere, der arbejder i Danmark uden at bo her, har samme ret til danskuddannelse som udlændinge, der har opholdstilladelse og bopæl i landet.

KL er som udgangspunkt positiv overfor, at udenlandsk arbejdskraft, herunder EU-grænsependlere, får adgang til et relevant erhvervsrettet tilbud om danskundervisning.

Dette synspunkt har KL også givet udtryk for i den arbejdsgruppe, der i foråret 2008 blev nedsat i Integrationsministeriet med henblik på at fremkomme med forslag til ændring af danskuddannelsesloven, så denne i højere grad tog hensyn til det ændrede indvandringsmønster i Danmark.

Integrationsministeriets arbejdsgruppe, der afsluttede sit arbejde i december 2008, har i en endnu ikke offentliggjort rapport anbefalet, at der til den

udenlandske arbejdskraft, herunder EU-grænsependlere, blev udviklet et særligt erhvervsrettet tilbud som alternativ til det nuværende brede modulopbyggede danskuddannelses tilbud. Arbejdsgruppen har desuden foreslået en række forenklinger i lovgivningen, herunder ikke mindst en ændring af bestemmelserne om forlængelse af uddannelsesretten.

Det ville have været en fordel, hvis arbejdsgruppens forslag til forbedringer af danskuddannelsesloven var omsat til et lovforslag, der kunne træde i kraft samtidig med den foreslåede udvidelse af målgruppen til at omfatte EU-grænsependlere. En udvidelse af målgruppen uden en samtidig tilpasning af undervisningstilbuddet samt en administrativ forenkling af kommunernes arbejdsgange giver vanskeligheder både med hensyn til at give et relevant tilbud og med hensyn til de administrative regler og betalingsbestemmelser.

KL skal derfor foreslå, at arbejdsgruppens anbefalinger til en forbedring af danskuddannelsesloven snarest indarbejdes i et udkast til et lovforslag. Det skal desuden foreslås, at der enten i det fremlagte udkast til lovforslag og/eller gennem en vejledning *inden* lovens ikrafttræden tages hensyn til følgende problemstillinger:

Behov for nærmere præcisering på flere områder

Kontrol af EU-grænsependlernes opfyldelse af betingelserne for uddannelses tilbud

Efter lovforslaget opfylder en EU-borger betingelserne for ret til danskuddannelse, hvis vedkommende enten som lønmodtager kan fremlægge dokumentation for registrering hos skattemyndighederne eller som selvstændig kan fremlægge dokumentation for registrering i det centrale virksomhedsregister (CVR).

Da grænsependleres arbejdsforhold imidlertid ofte kan være af kortere varighed, have skiftende karakter og med perioder uden arbejde, rejser dette spørgsmålet om, hvordan det sikres, at de pågældende også efter første henvisning fortsat har et arbejde i Danmark, der giver dem ret til danskuddannelse.

Selvom man må antage, at de fleste EU-grænsependlere ophører med at pendle og dermed også med at deltage i danskundervisning, hvis de ikke længere arbejder i Danmark, så kan der sagtens forekomme undtagelser specielt i grænseområderne, hvor den korte afstand ikke forhindrer deltagelse i undervisning.

De pågældende EU-borgere vil således have opfyldt kravene om dokumentation for registrering hos skattemyndighederne forud for ansøgning om

danskuddannelse, men det betyder ikke, at de fortsat arbejder på tidspunktet for ansøgning eller på tidspunktet for start på efterfølgende moduler.

Dette afføder en række spørgsmål:

- Når arbejdsforholdet ophører, bortfalder retten til danskuddannelse da samtidig? Hvis dette ikke er tilfældet, hvor lang tid efter består retten? Efter 1 måned? Efter færdiggørelse af et modul? Eller noget helt andet?
- Hvordan sikres det, at kommunerne har adgang til aktuel viden om, hvorvidt der fortsat består et arbejdsforhold, uden at det medfører besværlige administrative procedurer?

Med hensyn til det sidste spørgsmål vil en løsning, der ikke medfører tunge administrative procedurer om fx indsendelse af lønsedler m.v., kunne være, at kommunerne får adgang til at trække oplysninger fra det fælles offentlige indkomstregister. Der henvises til, at lovudkastet i forvejen foreslår, at kommunerne får terminaladgang til indkomstregistret til brug for hjemtagelse af resultattilskud efter integrationsloven.

Den treårige uddannelsesret

Den treårige uddannelsesret, herunder ikke mindst administrationen af forlængelsesbestemmelserne, giver allerede i dag kommunerne betydelige administrative opgaver. De vil blive forøget med lovforslaget, idet beregningen af uddannelsesretten vil være vanskeligere for denne målgruppe.

Eksempler på spørgsmål:

- Hvordan tælles den treårige uddannelsesret i den situation, hvor EU-pendlere har flere forskellige arbejdsforhold men med afbrydelser mellem de enkelte arbejdsforhold?
- Tæller perioder uden arbejde – og uden undervisning – med i de tre år?

Betalingskommune og betalingsbestemmelser

Af udkastet til lovforslag fremgår, at det er den kommune, hvor den pågældendes arbejdssted ligger, der er henvisende og betalende kommune. KL forudsætter, at det er afklaret i forhold til kommuneskatteloven, at den betalende kommune samtidig er skattekommune.

Da EU-grænsependleres arbejdsforhold kan være skiftende, af kortere varighed og med arbejdssteder i forskellige kommuner, er de nuværende betalingsbestemmelser uheldige. En kommune skal efter de nuværende bestemmelser betale fuld modultakst forud, hvilket ikke er en hensigtsmæssig model i forhold til denne målgruppe.

Den tidligere omtalte arbejdsgruppe i Integrationsministeriet til vurdering af behovet for ændringer i danskuddannelsesloven har derfor også foreslået en model med timebetaling, når det drejer sig om deltagelse i såkaldt intro-dansk for udenlandsk arbejdskraft.

Det skal derfor foreslås, at der under lovens betalingsbestemmelser indføres en bestemmelse om, at betaling for denne målgruppe ikke er omfattet af bestemmelserne om modultakstbetaling. Det skal samtidig foreslås, at Integrationsministeriet fremskynder det igangsatte arbejde om beregning af en vejledende timepris med henblik på en større lovændring i lyset af arbejdsgruppens anbefalinger.

Økonomiske konsekvenser

I udkastet til lovforslag anføres det i bemærkningerne, at det kan være behæftet med stor usikkerhed at vurdere, hvor mange EU-grænsependlere, der vil tage mod et tilbud om danskuddannelse. KL er enig i, at det er svært at vurdere, men forudsætningen om, at kun 2,5 pct. vil tage mod et tilbud, forekommer meget lavt sat. Alene regioners og kommuners behov for arbejdskraft på sundhedsområdet taler for, at gruppen vil være større.

Sekretariatet forudsætter, at eventuelle berettigede erstatningskrav, som rejses af EU-grænsependlere eller andre, der måtte have betalt for danskundervisning for EU-grænsependlere (virksomheder, regioner m.v.), er kommunerne uvedkommende og afholdes af staten.

Sekretariatet tager i øvrigt forbehold for de økonomiske konsekvenser, indtil der har været gennemført en DUT-høring.

Øvrige forslag

Sekretariatet har ikke bemærkninger til de øvrige forslag i lovudkastet.

Med venlig hilsen

Birgit Hedegaard

Birger Mortensen